MOTIE

Indiener(s):	**Stefanie Offermans (LBL)**
Raadsvergadering:	**10 november 2026**
Agendapunt:	**Begroting gemeente Brunssum 2027**
Onderwerp:	**In kaart brengen maatschappelijke kosten centralisatie acute zorg Zuyderland**
*Besluit:	
	*de griffier *de voorzitter

** In te vullen door de griffier/voorzitter.*

De gemeenteraad van Brunssum, in vergadering bijeen op **10 november 2026**
Behandelende het **Raadsvoorstel Begroting gemeente Brunssum 2027**.

Constaterende dat:

- Zuyderland voornemens is de hoogcomplexe acute zorg, de intensive care en het geboortecentrum uiterlijk in 2031-2032 te concentreren in Sittard-Geleen, volgens de directie vanwege personeelstekorten en financiële besparing en, meest recent, dat ingrijpende wijzigingen in de verbouwingsplannen aanstaande zijn;
- deze herstructurering grote maatschappelijke gevolgen heeft in de regio Parkstad en de druk op lokale zorgpartners dreigt te verhogen;
- prof. dr. André Knottnerus in augustus 2026 heeft gepleit voor een onafhankelijk, vergelijkend en objectief extern onderzoek naar de maatschappelijke kosten, baten en risico's voor de bereikbaarheid van de acute zorg, en minister Hermans op 14 oktober 2026 heeft aangegeven dit onderzoek niet te doen;[1]
- we als gemeente Brunssum aangesloten zijn bij de ziekenhuisalliantie, waarbij wordt ingezet op behoud van SEH, IC en geboortezorg in Heerlen, assertief waar nodig en constructief waar mogelijk, en van Zuyderland transparantie wordt gevraagd over kosten-batenanalyses en prognoses over de maatschappelijke en medische gevolgen van verschraling;

Overwegende dat:

- Zorg een publieke basisvoorziening is die thuishoort in de nabijheid van de burger, en niet mag worden opgeofferd aan marktwerking, centrale efficiëntie drang of interne rendementscijfers;
- Parkstad met ruim 257.000 inwoners de laagste sociaaleconomische status van Nederland kent en een zeer hoge ziektelast draagt bij een sterke vergrijzing van de inwoners;

[1] Onderzoek MUMC invloed SES op overleving op intensive care (2026):
Sociale en economische achtergrond van invloed op overleving op de intensive care | Maastricht UMC+

- onderzoek van het MUMC (augustus 2026)[2] laat zien dat IC-patiënten met een lagere sociaaleconomische status (onze Parkstad-inwoners) vaker in het ziekenhuis overlijden, wat illustreert dat kwetsbare groepen extra afhankelijk zijn van goed bereikbare acute zorg;
- 31% van de Brunssumse 65-plussers fysieke beperkingen heeft, 8 tot 11% van de Brunssummers laaggeletterd is en duizenden gezinnen in Parkstad onder de armoedegrens leven, groepen met vaak een grotere zorgbehoefte en minder mobiliteit om ver te reizen;
- er een reëel risico bestaat dat besparingen bij het ziekenhuis leiden tot fors hogere kosten voor inwoners, werkgevers, wmo-budgetten en de huisartsenspoedpost;
- er tot op heden geen onafhankelijk, integraal onderzoek ligt dat deze brede maatschappelijke impact en kosten voor de inwoners en de economie van Brunssum, en Parkstad, zwart-op-wit objectief in kaart brengt.

BESLUIT:
Het college op te roepen om:

- in lijn met het advies van prof. dr. André Knottnerus een onafhankelijk, objectief en vergelijkend extern onderzoek (maatschappelijke kosten-batenanalyse) te laten uitvoeren naar de gevolgen van het concentreren van hoogcomplexe acute zorg, IC en geboortezorg in Sittard-Geleen voor Brunssum en Parkstad, waarin het voornemen van Zuyderland wordt vergeleken met ten minste één alternatief, zoals behoud in Heerlen;

- daarin per Parkstadgemeente in elk geval door te rekenen (aan de hand van objectieve data, bij voorkeur aangeleverd door de betrokken partijen): reistijden (inclusief ambulance-aanrijtijden), kwaliteit en patiëntveiligheid, geboortezorg, mantelzorgers, huisartsenspoedpost, Wmo, personeelsbehoud en economische schade door productieverlies en misgelopen gezonde levensjaren, en inzichtelijk te maken bij wie kosten en baten terechtkomen;

- het onderzoek samen met de andere Parkstadgemeenten op te pakken en te bekostigen, en gezamenlijk een professionele partij te selecteren die dit kan uitvoeren, en de raad vóór opdrachtverlening te informeren over opdracht, kosten en dekking;

- de resultaten binnen zes maanden na opdrachtverlening aan de raad te presenteren, zodat Brunssum samen met haar Parkstad-partners op basis van een volledige en transparante afweging de strijd voor volwaardige acute zorg in Heerlen kan voortzetten aan de regietafels, bij Zuyderland en in Den Haag.

Stefanie Offermans
Lijst Brunssum Lokaal

---

[2] HSMR (Hospital Standardised Mortality Ratio) Zuyderland (gepubliceerd 2026):
Sterftecijfers (HSMR) - Zuyderland